

Je fit voelen

“Trappers past prima binnen onze missie om de gezondheid van onze klanten en medewerkers te bevorderen. Wij zijn ervan overtuigd dat gezonde medewerkers geld opleveren. De Friesland denkt er zelfs over om Trappers op een of andere manier een plaats te geven in haar collectieve zorgverzekeringen voor bedrijven.”

Wiebo Soldaat, hoofd Human Resource Management, De Friesland Zorgverzekeraar, Leeuwarden

De Friesland Zorgverzekeraar - Je fit voelen met fietsprogramma Trappers

Wiebo Soldaat, De Friesland Zorgverzekeraar, Leeuwarden

In het kort

Hoe leg je een link tussen het gezondheids- en mobiliteitsvraagstuk binnen je organisatie? De Friesland introduceerde het fietsprogramma Trappers, om daarmee de parkeerdruk te verminderen én de gezondheid van de medewerkers te stimuleren. Onder de medewerkers was Trappers vanaf het begin een succes: ruim 85 procent van het potentiële aantal fietsers doet mee. Medewerkers zien fietsbeloningssysteem als een goede extra secundaire arbeidsvoorwaarde.

Organisatie

De Friesland Zorgverzekeraar, oorspronkelijk het ziekenfonds van Friesland. Inmiddels is De Friesland uitgegroeid tot Noord-Nederlandse zorgverzekeraar en ligt de focus op de zes noordelijke provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Flevoland, Overijssel en Noord-Holland. Naast zorgverzekeringen verzorgt De Friesland ook reis- en uitvaartverzekeringen. Voor haar klanten wil De Friesland letterlijk en figuurlijk dichtbij en bereikbaar, maar ook toegankelijk, professioneel en betrouwbaar zijn.

Met de introductie van de basisverzekering kozen meer dan 125.000 nieuwe klanten voor De Friesland. Door deze groei is zo'n 65 procent van alle inwoners van Friesland bij De Friesland verzekerd en is zo'n 8 procent van alle inwoners van de zes noordelijke provincies klant bij deze zorgverzekeraar. De missie van De Friesland (*Wij helpen mensen hun gezondheid te bevorderen*) maakt duidelijk waarom.

Locatie

Het hoofdkantoor van De Friesland ligt aan de Harlingertrekweg in Leeuwarden. In de nabije omgeving van De Friesland hebben zich de laatste jaren veel nieuwe bedrijven gevestigd, waaronder de GGD, Ernst & Young en Centraal Justitieel Incasso Bureau. Mede hierdoor is de bereikbaarheid van het gebied aanzienlijk afgenomen, en de parkeerdruk sterk toegenomen.

Leeuwarden is met de auto in de ochtend- en middagspits zeer moeilijk bereikbaar. De buitenwegen leiden naar twee bruggen, die als trechters toegang geven tot de stad. Bovendien liggen dichtbij het centrum veel grote bedrijven zoals Aegon, Achmea, ABN Amro en de Postbank. Hier, in het verlengde van de Tesselschadestraat, is ook De Friesland Zorgverzekeraar gevestigd. Om de stad tijdens de spits met de auto te bereiken, moet rekening worden gehouden met 20 à 30 minuten extra reistijd. Het kantoor van De Friesland ligt op ruim 10 minuten loopafstand van Leeuwarden Centraal Station.

Vraagstuk

In 2002 formuleerde De Friesland een nieuwe missie: *Wij helpen mensen hun gezondheid te bevorderen*. Deze missie heeft zowel betrekking op klanten als op medewerkers. Voor de afdeling HRM was dit aanleiding een link te leggen tussen het gezondheids- en het mobiliteitsvraagstuk. Kunnen we onze parkeerdruk verminderen door ervoor te zorgen dat onze medewerkers uit Leeuwarden op de fiets naar het werk komen?

Welke maatregel?

De Friesland heeft 137 parkeerplaatsen en zeker 250 mensen die van buiten Leeuwarden komen. In 2003 heeft De Friesland bekeken op welke manier ze de druk op parkeerplaatsen zou kunnen verminderen. De organisatie koos voor een tweeledige, positieve insteek:

- Zoveel mogelijk stimuleren van het reizen met de trein (volledige vergoeding).
- Inzet van het fietsbeloningssysteem Trappers.

Trappers beloont werknemers die op de fiets naar hun werk komen. De daadwerkelijk gereden kilometers worden elektronisch geregistreerd en omgezet in waardepunten. Daarmee spaart de werknemer voor een beloning naar eigen keuze. Trappers wordt verzorgd door de onderneming Trappers, onderdeel van Nationale Fiets Projecten (NFP) in Heerenveen.

Bij De Friesland worden medewerkers die met de fiets naar het werk komen sinds maart 2004 positief beloond met minimaal 4 trapperspunten per fietsdag. Hoe verder van het werk, hoe meer punten. In de moeilijke fietsmaanden ontvangen de fietsers zelf extra punten als ze fietsen (zie schema).

Woon-werkafstand in km (enkele reis)	Aantal Trappers per dag	Bonus Trappers oktober/november/februari	Bonus Trappers december/januari
0.00 - 1.49	4	0	0
1.50 - 2.49	6	1	2
2.50 - 8.49	8	2	3
8.50 - 12.49	10	3	4
12.50 - 19.49	12	3	4
19.50 km en meer	15	3	4

Vanaf het begin doen 183 van de 217 potentiële fietsers mee met Trappers. Niet iedereen fietst overigens even veel. Als een deelnemer minder dan 30 procent van het aantal reisdagen op de fiets komt, neemt HRM contact met de medewerkers op. Uit de gegevens van Trappers blijkt dat de deelnemers gemiddeld 68 procent van de tijd op de fiets naar het werk komen. Dagen waarop niet wordt gefietst zijn ziektedagen en verlofdagen.

Trappers past volgens HRM perfect binnen het pakket van maatregelen om de gezondheid van de medewerkers te bevorderen. Zo krijgen de medewerkers van De Friesland korting op sportclubs (fietsen, schaatsen, et cetera), worden ze geholpen bij het stoppen met roken en is in de kantine alleen gezond voedsel te koop.

Door de forse groei van de organisatie (van 400 medewerkers in 1999 naar 515 in 2006) is met Trappers de parkeerdruk niet verminderd en de bereikbaarheid niet verbeterd. Het parkeerprobleem is alleen op te lossen als ook de andere bedrijven in het gebied en de gemeente hieraan meewerken. Trappers is een deel van de oplossing, maar niet dé oplossing.

Baten

Voor de werknemers

- Het gezondheidsaspect: 'je fit voelen'.
- De beloning voor het fietsen naar het werk.
- Een extra secundaire arbeidsvoorwaarde, waarover de medewerkers zeer te spreken zijn.

Voor de organisatie

- Een concrete interne vertaling van de eigen missie.
- Een grotere medewerkertevredenheid.
- Een goed gezondheidsbeleid, dat mede zorgt voor een hogere arbeidsparticipatie.*

* De Friesland spreekt over arbeidsparticipatie in plaats van verzuim. De organisatie is zeer voorzichtig met het kwantificeren van het effect van fietsen/Trappers. De hoogte van de arbeidsparticipatie is namelijk ook van veel andere factoren afhankelijk, zoals werkdruk, collega's en de thuissituatie.

Kosten

De organisatie financiert de fietspunten van de Trappers-deelnemers. Iedereen die aan Trappers meedoet, ontvangt geen enkele andere vergoeding.

Het Trappers-project kost De Friesland zo'n 35.000 euro per jaar (circa 200 euro per deelnemer). In dit bedrag zitten de vaste abonnementskosten van 5 euro per deelnemer per maand en de 9 eurocent per Trapper per deelnemer, die deze zelf besteedt in de online Trapper-shop. De kosten voor Trappers vallen onder het budget voor het gezondheidsbeleid van De Friesland voor de eigen medewerkers.

Fiscale aspecten

De werkgever mag het gebruik van de eigen fiets voor het woon-werkverkeer onbelast vergoeden tot maximaal 0,19 euro per kilometer. De kosten voor Trappers (0,09 euro per kilometer) vallen ruim binnen deze maximale vergoeding.

Tijdsinvestering

Het Trappers-project is vrij snel geïmplementeerd. In oktober 2003 zocht de directeur HRM van De Friesland contact met Trappers, eind 2003 werd het voorstel door de Raad Van Bestuur goedgekeurd. De OR was ook direct akkoord met deze, in feite, extra secundaire arbeidsvoorwaarde.

In het voorjaar van 2004 is Trappers feestelijk van start gegaan. Zowel De Friesland als de Trappers-organisatie had baat bij de nodige publiciteit. De Friesland was namelijk de eerste organisatie in Nederland die met Trappers in zee ging. Deze aftrap heeft zowel nationaal als internationaal aandacht gekregen.

De inschatting is dat De Friesland ongeveer 80 uur heeft besteed aan de introductie van Trappers. Momenteel kost het de afdeling HRM 1 uur per maand. Daarnaast besteedt de technische dienst 1 uur per maand aan het plaatsen van 'tags' op de fietsen van nieuwe deelnemers. Deze 'tags' worden op een vaste dag in de maand geplaatst. Organisaties die nu met Trappers willen starten zijn veel minder

tijd kwijt met de introductie omdat Trappers het implementatietraject, inclusief het nodige communicatiemateriaal, op de plank heeft liggen. Trappers neemt vrijwel alle zorg uit handen.

Promotie van de maatregel

Intern is Trappers via het personeelsblad Jobtalk en een promotiedag voor het personeel gepromoot. Daarnaast was er een feestelijke aftrap, in samenwerking met Trappers. De Friesland was de eerste organisatie die met het fietsbeloningssysteem van start ging. Voor Trappers en de zorgverzekeraar extra redenen om groot uit te pakken.

De Friesland heeft de nodige moeite gedaan om bedrijven in de omgeving en de gemeente te interesseren om samen het project op te pakken. Onder andere door hen uit te nodigen voor een seminar over mobiliteit, op locatie bij De Friesland Zorgverzekeraar. Dit is echter niet gelukt. Kennelijk zagen de meeste bedrijven de bereikbaarheid niet als een groot probleem. En wellicht zagen zij een fietsbeloningssysteem als een extra kostenpost waar ze geen trek in hadden. De gemeente stond niet open voor het initiatief van De Friesland omdat ze nog druk bezig was met het formuleren van het mobiliteitsbeleid van Leeuwarden.

Vanaf de start deed een grote groep medewerkers van De Friesland mee met Trappers. Door de komst van het nieuwe zorgstelsel kreeg het Trappersproject wel wat minder aandacht van het management. In 2007 wil men Trappers weer wat meer gaan promoten om het zo ook onder de aandacht te brengen van de nieuwe medewerkers die in Leeuwarden wonen. Daarnaast zal De Friesland het onderwerp mobiliteit/bereikbaarheid opnieuw aankaarten bij de omliggende bedrijven. Binnen de commerciële afdeling van Bij De Friesland bestaan ook ideeën om met de bedrijvencollectiviteiten iets met Trappers te gaan doen in het kader van gezondheid.

Tips

Hang een fietsbeloningssysteem / Trappers niet alleen op aan het mobiliteitsbeleid, maar bijvoorbeeld ook aan het gezondheidsbeleid voor medewerkers. Op deze manier kijk je niet alleen naar de (extra) kosten, maar vooral naar de opbrengsten.

Stel de doelen niet te hoog. Alleen een fietsbeloningssysteem lost het bereikbaarheids- en parkeerprobleem niet op.

Maak medewerkers mede verantwoordelijk voor de bereikbaarheid van de organisatie voor haar klanten. Trappers is één van de middelen om dit te bereiken.

Probeer een fietsbeloningssysteem samen met andere bedrijven (meer fietsers) en de gemeente (voorzieningen, financiering extra fietspunten) op te zetten. Op deze wijze heeft het project veel meer effect.

Definieer duidelijk voor directie en de medewerkers waarom je een fietsbeloningssysteem introduceert. Gezondheid, bereikbaarheid of beide. Op deze manier kunnen onnodige discussies over de voorwaarden worden voorkomen.

Denk niet te veel aan de extra kosten die een fietsbeloningssysteem als Trappers voor de organisatie met zich meebrengt. Probeer dit om te draaien. Hoe kan ik als organisatie een bijdrage leveren aan de gezondheid van mijn mensen, en hiermee kosten besparen?

Plaats Trappers binnen een pakket van maatregelen om de bereikbaarheid te verbeteren.

Meer weten?

De Friesland

Harlingertrekweg 53
Postbus 270
8901 BB Leeuwarden
www.defriesland.nl

Wiebo Soldaat

Hoofd Human Resource Management
Telefoon (058) 2913309
wiebo.soldaat@defriesland.nl

André Oost

Personeelsadviseur
Telefoon (058) 29113782
andre.oost@defriesland.nl

Trappers

Industrieweg 8
Postbus 594
8440 AN Heerenveen

Telefoon (0513) 681051
info@trappers.net
www.trappers.net